

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ANYKŠČIŲ RAJONO PSICHIKOS SVEIKATOS CENTRO
PSICHIATRIJOS DIENOS STACIONARO
DAILĖS TERAPEUTO
PAREIGYBĖS APRAŠYMAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios įstaigos Anykščių rajono psichikos sveikatos centro (toliau – Centras) psichiatrijos dienos stacionaro dailės terapeuto (toliau – Terapeutas) pareigybės aprašymas nustato veiklos sritis, kompetenciją, pareigas, teises ir atsakomybę.

2. Terapeutas turi atitikti šiuos kvalifikacijos reikalavimus:

2.1. turi turėti aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus pirmosios ir antrosios studijų pakopų dailės, menotyros, visuomenės sveikatos, reabilitacijos, slaugos ir akušerijos, socialinio darbo, psichologijos studijų krypties ar ugdymo mokslų (dailės pedagogikos, specialiosios pedagogikos, ikimokyklinės, priešmokyklinės, vaikystės pedagogikos, dalyko pedagogikos, andragogikos) studijų krypties grupės studijas, arba medicinos studijų krypties studijas, arba jai lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją ir iki 2018 m. gegužės 1 d. ne mažiau kaip 3 metus dailės terapiją taikęs asmens sveikatos priežiūros įstaigoje bei baigęs ne mažiau kaip 400 valandų trukmės dailės terapijos srities kvalifikacijos tobulinimo kursą (programą) arba baigęs antrosios pakopos dailės terapijos studijų programą (specializaciją) ir turintis tai patvirtinantį diplomą arba aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus antrosios studijų pakopos dailės, menotyros, visuomenės sveikatos, reabilitacijos, slaugos ir akušerijos, socialinio darbo, psichologijos studijų krypties ar ugdymo mokslų (dailės pedagogikos, specialiosios pedagogikos, ikimokyklinės, priešmokyklinės, vaikystės, dalyko pedagogikos, andragogikos) studijų krypties grupės studijas, arba medicinos studijų krypties studijas, arba jai lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją ir laikotarpiu nuo 2011 m. vasario 9 d. iki 2018 m. gegužės 1 d. baigęs ne mažiau kaip 30 kreditų kvalifikacijos tobulinimo programą, suteikiančią dailės terapijos metodų taikymo kompetencijas;

2.2. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudo numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

2.3. žinoti ir vadovautis Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymais bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais meno terapeuto veiklą ir sveikatos priežiūros įstaigos veiklą, ligoninės direktoriaus įsakymais, vidaus ir darbo tvarkos taisyklėmis, Konfidencialios informacijos nustatymo ir naudojimo bei konfidencialumo laikymosi tvarkos aprašu ir šiuo pareigybės aprašymu;

2.4. išmanyti dailės terapeuto profesinės etikos principus ir jų laikytis, gebėti analizuoti savo kūrybinius gebėjimus kasdienėje veikloje ir taikyti juos dailės terapijos profesinėje veikloje;

2.5. mokėti analizuoti ir apibendrinti informaciją, gebėti sklandžiai dėstyti mintis raštu ir žodžiu bei išmanyti dokumentų rengimo taisykles;

2.6. mokėti bendrauti su pacientais ir jų šeimos nariais bei kolegomis;

2.7. išmanyti dailės terapijos istoriją, skirtingų dailės terapijos krypties teorinius pagrindus, jų taikymo metodologiją;

2.8. mokėti dirbti kompiuterio Windows OS, Microsoft Office programomis, interneto naršyklėmis ir kt.;

2.9. gebėti savarankiškai planuoti, organizuoti savo veiklą;

2.10. greitai ir teisingai orientuotis sudėtingose situacijose.

2.11. turi dirbti savarankiškai, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais;

- 2.12. Terapeutą skiria ir atleidžia iš užimamų pareigų, nustato jo pareiginių atlyginimą, sudaro rašytines darbo sutartis Centro direktorius Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka;
- 2.13. Terapeutas tiesiogiai pavaldus Centro direktoriui ar jį pavaduojančiam asmeniui.

II. PAREIGOS IR FUNKCIJOS

3. Terapeuto pareigos ir funkcijos:
- 3.1. kurti meno terapijos programas bei jas įgyvendinti;
 - 3.2. naudoti skirtingas vizualinio meno formas (tapyba, piešimas, grafika, skulptūra, keramika, fotografija ir medija, tekstilė, hepeningas, instaliacija ir kitos tarpdisciplininio meno formas), technologijas, komponuoti priemones dvimatėje, trimatėje vaizdo erdvėje, naudodamas skirtingas vizualines technologijas;
 - 3.3. užmegzti ir palaikyti psichoterapinius santykius (tiek individualiai, tiek grupėmis) suprasdamas psichoterapinių santykių prigimtį;
 - 3.4. atpažinti asmeninių jausmų, nuostatų, veiksmų poveikį pacientui ir terapiniam procesui bei kritiškai vertinti asmeninius trūkumus ir resursus;
 - 3.5. parinkdamas metodus, technikas, formas, priemones, vertinimo įrankius pagal taikomą dailės terapijos modelį ir atsižvelgdamas į paciento sveikatos poreikius savarankiškai taikyti dailės terapiją;
 - 3.6. vadovauti grupinėms ir individualioms dailės terapijos sesijoms bei užtikrinti sesijų kokybę;
 - 3.7. taikyti dailės terapiją skirtingoms pacientų grupėms pagal jų poreikius ir tikslus, sudaryti dailės terapijos planą;
 - 3.8. taikyti įvairias vizualinio meno formas ir priemones asmens sveikatos būklei vertinti ir dailės terapijos intervencijai vykdyti;
 - 3.9. dailės kūrybos procese pažinti ir suprasti asmens biopsichosocialinės raidos ir identiteto ypatumus;
 - 3.10. vertinti biopsichosocialines funkcijas, emocijas, psichologinio elgesio modelius, veiklą ir socialinį dalyvumą bei kitus sveikatos rodiklius, juos analizuoti ir pagrįstai modeliuoti dailės terapijos procesą bei vykdydamas psichosocialinę reabilitaciją, psichikos sveikatos priežiūrą parinkti atitinkamas dailės terapijos technikas;
 - 3.11. sistemiškai ištirti fizinius, psichologinius, socialinius, kultūrinius veiksnius, galinčius turėti įtakos paciento sveikatai ir (ar) funkcionavimui dailės terapijos proceso metu;
 - 3.12. analizuoti biopsichosocialinio ištyrimo duomenis ir juos interpretuoti, kad galėtų nustatyti dailės terapijos reikalingumą, problemas ir galimybes pozityviai keisti paciento funkcionavimo, veiklos ar socialinio dalyvumo lygį;
 - 3.13. naudodamas dailės terapijos tyrimo / vertinimo metodikas, vertinti paciento sveikatos pokytį, įvykusį dailės terapijos proceso metu, bei analizuoti dailės terapijos tyrimo / vertinimo metodikų skirtumus ir sąsajas su kitomis įvertinimo (diagnostinėmis) formomis;
 - 3.14. kritiškai analizuoti mokslinę literatūrą, savarankiškai atlikti dailės poveikio paciento sveikatai tyrimus, taikyti kiekybinių ir kokybinių tyrimų metodus, mokėti įvertinti ir interpretuoti tyrimų rezultatus bei nustatyti jų patikimumą;
 - 3.15. analizuoti savo kūrybinius gebėjimus asmeninės kūrybos veikloje ir taikyti juos dailės terapijoje nuolatinei savirefleksijai ir tobulėjimui;
 - 3.16. bendradarbiaudamas su pacientu nustatyti artimuosius ir tolimuosius dailės terapijos tikslus bei apibrėžti paciento vaidmenį ir užduotis dailės terapijoje;
 - 3.17. parinkti, pritaikyti ir integruoti dailės terapijos proceso metu žinias apie pasaulio dailės istorijos raidą ir kultūrinį paveldą, skirtingų epochų, skirtingų estetinių kultūrinių tradicijų bei stilių dailės kūrinius;
 - 3.18. dalyvauti komandinėje veikloje siekiant psichosocialinės reabilitacijos, psichikos sveikatos priežiūros tikslų;

- 3.19. pritaikyti dailės terapijos praktinėje veikloje naujausias psichosocialinės reabilitacijos, psichikos sveikatos mokslo teorijas ir metodus;
- 3.20. sudaryti užsiėmimų grafikus, kuriuos privalu derinti su kitais Centro specialistais;
- 3.21. iš anksto planuoti priemonių reikalingų užsiėmimams poreikį, kurį privalu suderinti ir pateikti Centro vadovui;
- 3.22. užtikrinant tinkamą užsiėmimų eigą vykdyti teikiamų paslaugų apskaitą (pacientų skaičius, užsiėmimo trukmė ir kt. svarbi informacija) ir dokumentaciją;
- 3.23. pasibaigus kalendoriniams metams pateikti metinę ataskaitą apie įvykdytas veiklas;
- 3.24. pagal savo kompetenciją, nustatytą Reikalavimuose, užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę;
- 3.25. nepriskirtais dailės terapeuto kompetencijai atvejais rekomenduoti kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;
- 3.26. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;
- 3.27. laikytis dailės terapeuto profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;
- 3.28. tobulinti profesinę kvalifikaciją šiuose Reikalavimuose ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose profesinės kvalifikacijos tobulinimą, nustatyta tvarka;
- 3.29. užsiėmimus vykdyti neatsižvelgiant į tautybę, lytį, amžių, politinę ir socialinę padėtį;
- 3.30. susidarius konfliktinei situacijai darbo vietoje, incidentų, ligos atveju informuoti apie tai tiesioginį vadovą;
- 3.31. vykdyti Konfidencialios informacijos nustatymo ir naudojimo bei konfidencialumo laikymosi tvarkos aprašo nuostatas;
- 3.32. teisės aktų nustatyta tvarka kasmet tikrintis sveikatą ar esant pandemijos plitimo grėsmei Lietuvos Respublikoje pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo ar Centro direktoriaus įsakymus;
- 3.33. išeinant atostogų ar iš darbo, perduoti informaciją, dokumentus/darbo priemones tiesioginiam vadovui;
- 3.34. gebėti savarankiškai planuoti, organizuoti savo veiklą, bendradarbiauti su sveikatos priežiūros specialistais ir kitais specialistais, dirbant komandoje;
- 3.35. dėvėti tvarkingą aprangą;
- 3.36. dirbti pagal patvirtintą darbo grafiką;
- 3.37. vykdyti tiesioginio vadovo pavedimus savo kompetencijos ribose;
- 3.38. mandagiai bendrauti, išklaudyti informaciją, jei nežino, surinkti informaciją ir informuoti papildomai;
- 3.39. žinoti būtinus veiksmus ekstremalių situacijų atvejais;
- 3.40. žinoti ir laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės, elektroaugos, duomenų saugos reikalavimų, hospitalinės infekcijos prevencijos reikalavimų darbo ir vidaus tvarkos taisyklių reikalavimų;
- 3.41. taikyti Lietuvos Respublikoje tik mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius darbo metodus;
- 3.42. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių dailės terapeuto veiklą, nustatytas pareigas.

III. TEISĖS

4. Terapeutas turi šias teises:
- 4.1. konsultuoti dailės terapijos klausimais;
- 4.2. atsisakyti teikti dailės terapijos paslaugas, jeigu darbo sąlygos kelia pavojų paciento ar dailės terapeuto sveikatai ar gyvybei;

4.3. savo nuožiūra, įvertinęs paciento sveikatos poreikius, atsižvelgdamas į individualias asmens savybes, parinkti užsiėmimų trukmę, dailės terapijos metodus, priemones bei atitinkamus įvertinimo būdus;

4.4. gauti darbui būtiną informaciją apie pacientą;

4.5. atlikdamas pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas pagal savo kompetenciją bendradarbiauti su gydytojais, slaugos specialistais, medicinos psichologais bei kitais specialistais, taip pat su paciento atstovais ir artimaisiais.

IV. ATSAKOMYBĖ

5. Terapeutas atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka:

5.1. už konfidencialių žinių apie pacientą paviešinimą;

5.2. už žalą, padarytą pacientui ar įstaigai tyčia ar dėl aplaidaus darbo pareigų atlikimo;

5.3. už netinkamą jam priskirtų funkcijų vykdymą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą;

5.4. už dokumentų, numatytų kokybės vadybos sistemos procedūrose neteisingą ir (ar) aplaidų pildymą, apskaitą, saugojimą;

5.5. už kompetencijų viršijimą;

5.6. už darbo tvarkos taisyklių, darbo saugos, priešgaisrinės ir civilinės saugos instrukcijų reikalavimų bei šių pareiginių nuostatų nevykdymą ar netinkamą vykdymą.

Susipažinau ir sutinku, pareigybės aprašymą gavau:

(Vardas, pavardė) (parašas)

20 ____ m. _____ mėn. ____ d.